



15.09.2021

Fattosuh
Jakomäentie 10 C 355
00770 Helsinki

Fattosuh/Marjanmyyntipiste kuuleminen elintarvikelain 55 §:n mukaisen määräyksen antamisesta, määräajasta ja uhkasakosta

HEL 2019-009496 T 11 02 00

Koska Fattosuhin toiminta ei täytä kaikilta osin elintarvikemääräyksiä ja ottaen huomioon elintarviketurvallisuusyksikön päällikön Fattosuhille asettaman määräyksen ja sen noudattamatta jättämisen, kaupunkiympäristön ympäristö- ja lupajaosto harkitsee elintarvikelain 55 §:n mukaisten määräysten antamista uhkasakolla tehostettuina.

Ennen määräyksen antamista ja uhkasakon asettamista teille annetaan mahdollisuus esittää mielipiteenne asiasta ja antaa kirjallinen vastineenne sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun (kuuleminen).

Toimija

Fattosuh, Jakomäentie 10 C 355, 00770 Helsinki, y-tunnus 1706456-1

Elintarvikehuoneisto

Fattosuh marjanmyyntipiste, Töölöntori, 00260 Helsinki

Asiaan liittyvät taustatiedot

Elintarviketurvallisuusyksikön päällikkö antoi Fattosuhille 24.10.2019 seuraavan elintarvikelain 55 §:n mukaisen määräyksen (liite 1). Määräys koski toimijan Jakomäessä sijaitsevaa myyntipistettä.

1. Elintarvikkeiden alkuperämerkintöjen tulee olla totuudenmukaisia, eivätkä merkinnät saa johtaa kuluttajaa harhaan.
2. Elintarvikkeet on oltava jäljitettävissä.

Fattosuhin marjanmyyntipiste Töölöntorilla on tarkastettu 27.7.2020 (liite 2) ja tällöin on todettu, että toimija ei ole noudattanut yritykselle annettua määräystä. Myyntipisteessä oli tällöin myynnissä myyntikyltin



15.09.2021

mukaan virolaisia kantarelleja, joiden alkuperämaa oli kuitenkin pakkauslaatikon mukaan Liettua. Myyntipisteessä oli myös myyntikylttien mukaan espanjalaisia pensasmustikoita, joiden pakkauslaatikoista alkuperämaamerkintätarrat oli irrotettu. Lisäksi toimijan toimittamissa kaupallisissa asiakirjoissa elintarvikkeiden vastaanottajaksi oli merkitty Al Hanan/Hannah, joka ei vastaa yrityksen nimeä (Fattosuh).

Toimijan Töölöntorin myyntipisteessä on tehty tarkastus 5.8.2021 (liite 3) ja tällöin on todettu, että toimija ei ole edelleenkään noudattanut annettua määräystä. Myyntipisteessä oli tällöin myynnissä myyntikyltin mukaan italialaista pensasmustikkaa. Myyntipisteessä olleiden pakkauslaatikoiden mukaan pensasmustikoiden alkuperämaa oli Espanja. Tarkastuksen jälkeen toimitetussa kaupallisessa asiakirjassa mustikoiden alkuperämaaksi oli merkitty Puola. Lisäksi toimitetussa kaupallisessa asiakirjassa elintarvikkeiden vastaanottajaksi oli merkitty Hannah eikä yrityksen nimeä Fattosuh.

Ehdotettu määräys

Koska toimija ei ole noudattanut elintarviketurvallisuusyksikön päällikön antamaa määräystä, asia tullaan saattamaan kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle käsiteltäväksi päävelvoitteen uudistamiseksi, määräajan asettamiseksi ja uhkasakon asettamiseksi.

Elintarvikelain 55 §:n mukainen määräys epäkohtien poistamiseksi:

1. Elintarvikkeiden alkuperämerkintöjen tulee olla totuudenmukaisia, eikä vätkä merkinnät saa johtaa kuluttajaa harhaan.
2. Elintarvikkeet on oltava jäljitettävissä.

Ehdotettu määräaika

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston päätökseen sisällytettävään määräykseen tullaan asettamaan määräaika siten, että epäkohdat on korjattava 30.11.2021 mennessä.

Täytäntöönpano

Päätös määrättäisiin noudatettavaksi mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, ellei valitusviranomainen toisin määrää.

Ehdotettu uhkasakko

Määräysten tehosteeksi asetettaisiin seuraavat uhkasakot:

1. määräyksen tehosteeksi 5 000 euroa
2. määräyksen tehosteeksi 5 000 euroa



15.09.2021

Uhkasakkojen yhteismäärä olisi 10 000 euroa.

Uhkasakon asettaminen tarkoittaisi sitä, että mikäli määräystä ei noudatettaisi määräaikaan mennessä, voitaisiin uhkasakko tuomita maksettavaksi.

Perustelut

Kaupunkiympäristön ympäristö- ja lupajaosto on elintarvikelain (297/2021) mukainen kunnan valvontaviranomainen. Hallintolain 34 §:n mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Ympäristöpalvelut on todennut Fattosuhin Töölöntorilla sijaitsevan myyntipisteen tarkastuksilla, että toimija ei ole korjannut kaikkia tarkastuksilla havaittuja epäkohtia ja ettei toimija noudattanut yritykselle annettua elintarvikelain 55 §:n mukaista määräystä. Koska Fattosuh ei ole itse ryhtynyt toimenpiteisiin toiminnassa havaittujen epäkohtien korjaamiseksi kehotuksista ja määräyksestä huolimatta, on epäkohtien korjaamiseksi tarpeen antaa elintarvikelain 55 §:ssä tarkoitetut määräykset uhkasakolla tehostettuna.

Elintarvikelain (297/2021) 55 §:n mukaan valvontaviranomainen voi määrätä toimijan korjaamaan epäkohdan, jos:

- 1) elintarvike tai elintarvikekontaktimateriaali, elintarvikehuoneisto tai alkutuotantopaikka taikka elintarvike- tai kontaktimateriaalitoiminta voi aiheuttaa vaaraa ihmisen terveydelle tai ne ovat muutoin elintarvikesäännösten vastaisia; tai
- 2) elintarvikkeesta tai elintarvikekontaktimateriaalista annetut tiedot voivat aiheuttaa vaaraa ihmisen terveydelle tai johtaa kuluttajaa harhaan.

Elintarvikesäännösten vastaisuus on määrättävä korjattavaksi välittömästi tai valvontaviranomaisen asettamassa määräajassa.

Elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (178/2002), jäljempänä yleinen elintarvikeasetuksen artiklan 17 mukaan kaikissa tuotannon, jalostuksen ja jakelun vaiheissa toimivien elintarvike- ja rehualan toimijoiden on vastuullaan olevissa toiminnoissa huolehdittava siitä, että elintarvikkeet tai rehut täyttävät niiden toiminnan kannalta asiaankuulu-



15.09.2021

vat elintarvikelainsäädännön vaatimukset ja varmistettava, että kyseiset vaatimukset täyttyvät.

Elintarvikelain (297/2021) 6 §:n mukaan elintarvikealan toimijan on huolehdittava toiminnassaan siitä, että elintarvikkeet ovat kemiallisilta, fysikaalisilta, mikrobiologisilta ja terveydellisiltä ominaisuuksiltaan sellaisia, että ne ovat ihmisravinnoksi soveltuvia eivätkä aiheuta vaaraa ihmisen terveydelle. Toimijan on huolehdittava myös siitä, että elintarvikkeet tai niistä annettavat tiedot eivät johda kuluttajaa harhaan.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (834/2014) 7 §:n mukaan pakkaamattomasta elintarvikkeesta on vähittäismyyntipaikassa annettava loppukuluttajalle 6 §:ssä tarkoitettujen tietojen lisäksi seuraavat tiedot:

- 1) elintarvikkeen nimi;
- 2) elintarvikkeen ainesosat siten kuin elintarviketietoasetuksessa säädetään tai muulla vastaavalla selkeällä tavalla;
- 3) alkuperämaa tai lähtöpaikka siten kuin elintarviketietoasetuksessa tai sen nojalla säädetään tai siten kuin muussa Euroopan Unionin lainsäädännössä säädetään;
- 4) tarvittavat käyttö- ja säilytysohjeet.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (834/2014) 8 §:ssä todetaan, asetuksen 7 §:ssä että tarkoitettut tiedot on ilmoitettava loppukuluttajalle kirjallisesti elintarvikkeen luovutuspaikassa pakkaamattoman elintarvikkeen läheisyydessä olevassa helposti havaittavassa ja selkeässä esitteessä tai taulussa tai muulla vastaavalla selkeällä tavalla.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1169/2011 elintarviketietojen antamisesta kuluttajalle, jäljempänä elintarviketietoasetuksen, 7 artiklassa todetaan, että elintarviketiedot eivät saa johtaa harhaan elintarvikkeen erityispiirteiden ja erityisesti sen luonteen, yksilöllisyyden, ominaisuuksien, koostumuksen, määrän, säilyvyyden, alkuperämaan tai lähtöpaikan, valmistus- tai tuotantomenetelmän osalta.

Elintarviketietoasetuksen 8 artiklassa todetaan elintarvikealan toimijat eivät saa vastuullaan olevissa yrityksissä muuttaa elintarvikkeen mukana seuraavia tietoja, jos tällainen muutos johtaisi loppukuluttajaa harhaan tai muutoin heikentäisi kuluttajansuojan tasoa ja loppukuluttajan mahdollisuuksia tehdä tietoon perustuvia valintoja. Elintarvikealan toimijat ovat vastuussa kaikista elintarvikkeen mukana seuraaviin elintarviketietoihin tekemistään muutoksista.



15.09.2021

Elintarvikelain 14 §:n mukaan elintarvikkeista, elintarviketuotantoon käytettävistä eläimistä ja elintarviketähtäimateriaaleista on ilmoitettava vastaanottajalle elintarvikesäännöksissä edellytetyt jäljitettävyysetiedot.

Neuvoston asetuksen (1234/2007) soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä hedelmä- ja vihannesalan sekä hedelmä- ja vihannesjalostealan osalta annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (543/2011) 5 artiklan neljännen kohdan mukaan laskuissa ja saateasiakirjoissa kuluttajalle annettua kuittia lukuun ottamatta on mainittava tuotteiden nimi ja alkuperämaa sekä tapauksen mukaan luokka, lajike tai kaupallinen tyyppi, jos kaupan pitämisen erityisvaatimuksissa sitä edellytetään, tai se, että tuote on tarkoitettu jalostettavaksi. Saman asetuksen 6 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan merkintöjen on oltava vähittäismyytävissä selkeitä ja näkyviä. Tuote voidaan panna esille myyntiä varten, jos vähittäismyyjä esittää tuotteen lähellä näkyvästi ja selvästi tiedot tuotteen alkuperästä ja tapauksen mukaan luokasta ja lajikkeesta tai kaupallisesta tyypistä siten, että kuluttajaa ei johdeta harhaan.

Yleisen elintarvikeasetuksen 18 artiklan mukaan elintarvikealan toimijan on kaikissa tuotanto-, jalostus-, ja jakeluvaiheissa huolehdittava siitä, että elintarvikkeet on mahdollista jäljittää. Elintarvikealan toimijoilla on oltava myös käytössä sellaiset järjestelmät ja menettelyt, joiden avulla ne voivat tunnistaa muut yritykset, joille niiden tuotteita on toimitettu. Markkinoille saatetuissa tai markkinoille saatettavissa elintarvikkeissa on niiden jäljitävyyden helpottamiseksi oltava riittävät ja asianmukaiset pakkausmerkinnät tai tunnistetiedot tarkempiin säännöksiin sisältyvien asiaa koskevien vaatimusten mukaisesti..

Perustelut ehdotetulle uhkasakon asettamiselle

Elintarvikelain 68 §:n mukaan valvontaviranomainen voi tehostaa elintarvikelain nojalla annettua määräystä tai kielto uhkasakolla tai teettämisen- ja keskeyttämishallalla. Uhkasakkoa sekä teettämisen- ja keskeyttämishallaa koskevissa asioissa noudatetaan muutoin, mitä uhkasakko-laissa (1113/1990) säädetään.

Uhkasakkolain 8 §:n mukaan uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat.

Epäkohtien poistamiseksi on kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston tarpeen asettaa Fattosuhille uhkasakko, koska toimija ei ole noudattanut neuvoja ja ohjeistuksia eikä elintarviketurvallisuusyksikön päällikön sille asettamaa elintarvikelain 55 §:n mukaista määräystä.



15.09.2021

Kuuleminen

Ennen kuin kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto tekee päätöksen elintarvikelain 55 §:n mukaisen määräyksen antamisesta, uhkasakon ja uuden määräajan asettamisesta, annetaan teille mahdollisuus vastineen antamiseen seuraavista asioista:

1. Ehdotetusta määräyksistä
2. Ehdotetusta määräajasta
3. Uhkasakkojen määrästä
4. Muista asiaan liittyvistä seikoista

Vastineen toimittaminen

Kirjallinen vastine on toimitettava 30.9.2021 mennessä:

Postiosoitteeseen Helsingin kaupunki, kirjaamo, ympäristöpalvelut, elintarviketurvallisuusyksikkö, PL 10, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI, tai:

Sähköpostiosoitteeseen: helsinki.kirjaamo@hel.fi (viestin otsikkoon tieto Ympäristöpalvelut).

Vastineessa pyydetään viittaamaan diaarinumeroon HEL 2019-009496

Asia voidaan ratkaista, vaikka kirjallista vastinetta ei ole toimitettu määräaikaan mennessä.

Sovellettavat oikeusohjeet

Elintarvikelaki (297/2021) 6, 14, 55, 68, 78 §

Hallintolaki 34, 36 §

Uhkasakkolaki (1113/1990) 6, 7, 8, 22 §

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1169/2011 elintarviketietojen antamisesta kuluttajille artiklat 7, 8, 9, 13, 26

Maa- ja metsätalousministeriön asetus elintarviketietojen antamisesta kuluttajille (834/2014) 7, 8 §

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 178/2002 elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista artiklat 17 ja 18

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 543/2011 neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista



15.09.2021

säännöistä hedelmä- ja vihannesalan sekä hedelmä- ja vihannesjalostealan osalta artikkelit 5 ja 6

Tiedoksiantotapa

Kuulemiskirje toimitetaan toimijalle saantitodistuksella.

Lisätiedot

Anni Karreinen, elintarviketarkastaja, puhelin: +358 9 310 31523
anni.karreinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 [Elintarvikelain 55 §:n mukaisen määräyksen antaminen Fattosuhille](#)
- 2 [Tarkastuskertomus Fattosuh/marjanmyyntipiste Töölöntori 27.7.2020](#)
- 3 [Tarkastuskertomus Fattosuh/Marjanmyyntipiste Töölöntori 5.8.2021](#)



15.09.2021

Riikka Åberg
yksikön päällikkö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.